

- Alle disciplinaire beslissingen die sinds 1986 in het *Advocatenblad* zijn gepubliceerd zijn ook te vinden op www.advocatenorde.nl en *BalieNet*
- Publicatie in deze rubriek geschiedt door de Commissie Disciplinaire Rechtspraak, bestaande uit mr. H.J.A. Knijff, mr. J.D. Loorbach, mr. I.E.M. Sutorius mr. G.J. Kemper en mr. C.H.B. Winters.

PRODUCEREN VERTROUWELIJKE BRIEF

Hof van Discipline 15 september 2003, nr. 3820

(*mrs. Zwitser-Schouten, Heidinga, Mout-Bouwman, Hulleman en Gründemann*)

Raad van Discipline 's-Gravenhage, 14 april 2003

(*mrs. Van Boven, Van den Dries, Hengeveld, Meerman en Merens*)

De advocaat die een brief van een andere advocaat aan diens cliënt in het geding brengt schendt het vertrouwelijke karakter van die brief. In casu diende het produceren van de brief niet het beoogde doel. Al dan niet grievende uitlatingen over de wederpartij, in processtukken en in brieven aan derden.

- *Advocatenwet artikel 46*
- (2.1 *Wat in het algemeen niet betaamt*; 3.3.1 *Grievende uitlatingen*;
3.3.3 *Berichten aan derden*)
- *Gedragsregels 1, 20 en 31*

Feiten

Mr. X staat zijn cliënte, de echtgenote van klager, bij in een echtscheidingsprocedure. Hij spant een kort geding aan tegen klager, dat betrekking heeft op een onderdeel van de noodzakelijk geworden boedelscheiding. In de dagvaarding maakt mr. X melding van bedreigingen en mishandelingen die zijn cliënte zou hebben ondervonden en waarvoor tussenkomst van de politie noodzakelijk was gebleken. Daarnaast schrijft hij een brief aan de Belastingdienst, waarin hij melding maakt van het verloop van de echtscheidingsprocedure en erop wijst dat klager, die belastingadviseur is en in die hoedanigheid ook de aangiften verzorgde van de cliënte van mr. X, niet naar behoren zou functioneren. Klachtonderdeel A heeft betrekking op deze uitlatingen. Klachtonderdeel B behelst dat mr. X klager op kosten heeft gejaagd door in kort geding een vordering aanhangig te maken die apert onjuist is, nu de Voorzieningenrechter de cliënte van mr. X deels niet-ontvankelijk heeft verklaard en de vorderingen voor het overige heeft afgewezen.

Klachtonderdeel C heeft betrekking op een brief, geschreven door mr. A, de advocaat van klager, aan klager, welke brief in de eigenlijke echtscheidingsprocedure door mr. X als productie is ingebracht. De cliënte van mr. X had de brief aangetroffen in de (voormalige) echtelijke woning en aan mr. X ter hand gesteld.

Nadat klager had aangekondigd over een en ander een klacht in te zullen dienen heeft mr. X aan mr. A een brief geschreven waarin hij laat weten klager aansprakelijk te stellen en deze te zullen dagvaarden indien hij zijn klacht doorzet. Daarop heeft klachtonderdeel D betrekking.

Overwegingen van de raad

Ad klachtonderdeel A

De raad is ten aanzien van het in de kortgedingdagvaarding gestelde van oordeel dat het ter ondersteuning van de aan te tonen spoedeisendheid kan dienen en derhalve niet zonder redelijk doel in de kortgedingdagvaarding is opgenomen. Verder is niet gebleken van apert onjuiste mededelingen gedaan door mr. X in het kader van het kort geding, terwijl de raad de uitlatingen waarover klager zich beklagt – mede bezien in het licht van het vorenstaande – niet als onnodig grievend aanmerkt. Anders oordeelt de raad ten aanzien van de mededeling die mr. X in zijn brief aan de Belastingdienst heeft gedaan ten aanzien van de wijze waarop klager als belastingadviseur zou functioneren. De raad acht de gemaakte opmerking onnodig, terwijl niet gebleken is dat de opmerking de belangen van de cliënte van mr. X zou kunnen dienen. Immers, mr. X heeft zowel in de door hem overgelegde stukken als ten tijde van de behandeling ter zitting verklaard dat hij zich tot de Belastingdienst heeft gewend met het verzoek om zijn cliënte toe te staan haar eigen aangifte te verzorgen. Een opmerking omtrent het functioneren van klager is voor een dergelijk zakelijk verzoek niet functioneel. De raad neemt verder bij de beoordeling van de klacht in aanmerking dat een goede reputatie bij de Belastingdienst voor klager, gelet op de uitoefening van zijn beroep als belastingadviseur, cruciaal is.

Mr. X heeft door zijn uitlating aan de Belastingdienst de reputatie van klager onnodig geschonden. (...)

De raad acht dit klachtonderdeel gegrond voorzover dit betrekking heeft op de inhoud van het schrijven van mr. X aan de Belastingdienst. Voor het overige is het klachtonderdeel ongegrond.

Ad klachtonderdeel B

De raad is van oordeel dat slechts in uitzonderingsgevallen het instellen van een rechtsvordering tegen een ander als onbehoorlijk kan worden beschouwd. Ten aanzien van de vorderingen zoals opgenomen in de door mr. X uitgebrachte kortgedingdagvaarding oordeelt de raad dat deze dusdanig zijn gesteld en ingekleed dat het niet bij voorbaat uitgesloten moest worden geacht dat deze vorderingen tot enig resultaat zouden kunnen leiden. (...)

Klachtonderdeel B dient gelet op het voorgaande ongegrond te worden verklaard.

Ad klachtonderdeel C

(...)

De processtukken in aanmerking nemend is de raad van oordeel dat het overleggen van een brief van 8 januari 2001 van de raadsman van

klager aan klager niet terzake dienende was in de echtscheidingsprocedure, terwijl mr. X voorts niet aannemelijk heeft gemaakt dat het overleggen van dit schrijven enig redelijk doel heeft gehad. Bij het beantwoorden van de vraag of mr. X klachtwaardig heeft gehandeld door het overleggen van voor klager bestemde post neemt de raad verder het navolgende in aanmerking. Het overgelegde schrijven betreft vertrouwelijke post, namelijk een schrijven van de advocaat aan zijn cliënt, dat als strikt persoonlijk moet worden beschouwd. Met het overleggen van een dergelijk schrijven wordt de vertrouwensrelatie die bestaat tussen advocaat en cliënt geschonden. Uit de stukken en het verhandelde ter zitting is de raad niet gebleken dat mr. X een ander doel voor ogen heeft gehad dan het schenden van de reputatie van klager.

Het voorgaande in aanmerking nemend komt het overleggen van dergelijke persoonlijke post als onbetamelijk voor. De raad acht klachtonderdeel C gegrond.

Ad klachtonderdeel D

Het hanteren van pressiemiddelen om een (potentiële klager) af te houden van het instellen van een tuchtrechtelijke klacht is ongeoorloofd. Mr. X heeft aan de raadsman van klager onder meer geschreven:

‘Ik zal hem (klager) zonder meer dagvaarden op grond van onrechtmatige daad als hij zijn klacht doorzet richting tuchtcollege.’

Anders dan hetgeen mr. X in de door hem overgelegde stukken en tijdens de behandeling ter zitting heeft bepleit, kan de raad een dergelijke opmerking niet anders aanmerken dan als een pressiemiddel om klager af te houden van het doorzetten van zijn klacht. Daarmee heeft mr. X op ontoelaatbare wijze gepoogd klagers klachtrecht te frustreren. De raad acht dit klachtonderdeel gegrond.

(Ten aanzien van de op te leggen maatregel overweegt de raad onder meer dat eerdere tuchtrechtelijke sancties, en in het bijzonder de laatste waarbij aan mr. X een voorwaardelijke schorsing is opgelegd, kennelijk niet tot ander gedrag hebben geleid).

Beslissing van de raad

Verklaart de klacht in onderdeel A, voorzover betrekking hebbend op de uitlatingen richting de Belastingdienst, klachtonderdeel C en D gegrond.

Verklaart de klacht voor het overige ongegrond.

Legt aan mr. X de maatregel van onvoorwaardelijke schorsing voor de duur van twee weken op.

Overwegingen van het hof

(In Grief I stelt mr. X de inhoud van zijn brief aan de Belastingdienst aan de orde). In die brief komen onder meer de navolgende passages voor:

‘Aangezien de echtscheiding verre van plezierig verloopt en cliënte sedert maanden constateert dat (klager) als belastingadviseur niet meer naar behoren functioneert heeft zij informatie ingewonnen bij uw dienst ten einde na te gaan of de aangifte IB 2001 reeds was ingediend. (...)

Namens cliënte verzoek ik u hierbij mij mede te delen of zij zelfstandig haar aangifte IB 2000 en 2001 kan indienen zodat zij geen schade lijdt door het niet-functioneren van haar echtgenoot (de echtscheiding zal binnenkort worden uitgesproken). (...) Cliënte heeft het vermoeden dat het feit dat de aangifte 2000 nog niet is ingediend als reden heeft dat (klager) die belastingteruggave in de toekomst wil ontvangen zonder daarover af te rekenen met cliënte.’

Ook voorzover mr. X wel redenen had voor het verzoek namens zijn cliënte om zelf de belastingaangifte te vervullen, had hij zich daarbij kunnen en moeten onthouden van de opmerkingen dat klager als belastingadviseur niet naar behoren functioneerde. Die opmerking was onnodig grievend. Gelet op het door klager uitgeoefende beroep van belastingadviseur ontstond door die opmerking bovendien onnodig het risico voor klager van schade in zijn beroepsuitoefening. Grief I faalt daarmee.

(In Grief II stelt mr. X het produceren van de brief van mr. A aan klager aan de orde).

Het belang van vertrouwelijkheid van correspondentie tussen een cliënt en zijn advocaat mag genoegzaam aan mr. X bekend zijn. Mr. X stelt in zijn beroepschrift bovendien terecht dat het voor het beoogde doel – een onderdeel van de boedelscheiding – niet nodig was geweest om de vertrouwelijke brief van de advocaat van klager in het geding te brengen. Mr. X had bijvoorbeeld de zakelijke informatie met een daartoe strekkende vordering in de lopende rechtbankprocedure van klager kunnen opvorderen. Door niet te kiezen voor een dergelijk zakelijk dienend alternatief maar in plaats daarvan het vertrouwelijke karakter van het overleg tussen klager en diens raadsman te schenden, heeft mr. X er blijk van gegeven dat hij te veel werd gedreven door emoties en dadendrang en te weinig door de aan advocaten te stellen eisen van zakelijke distantie. Ook deze grief faalt derhalve.

(In Grief III ontwikkelt mr. X een bezwaar tegen het oordeel van de raad dat hij gepoogd heeft klager te frustreren in zijn klachtrecht).

Het relevante deel van de bewuste faxbrief van mr. X aan de advocaat van klager van 22 oktober 2002 luidt als volgt:

‘Verder bent u er ongetwijfeld van op de hoogte dat (klager) een klacht tegen mij heeft ingediend bij de Raad van Toezicht te Rotterdam. Gezien het feit dat de klachten van (klager) kant noch wal raken en er van apert onjuiste juridische inzichten wordt uitgegaan door hem ben ik voornemens om (klager) aansprakelijk te stellen voor alle tijd maal uurtarief die het mij kost om op zijn klacht te reageren. Ik zal (klager) zonder meer dagvaarden op grond van onrechtmatige daad als hij zijn klacht doorzet richting tuchtcollege. Het is niet dat ik zo bang ben daar te verschijnen, maar ik vind het ver beneden mijn niveau om mij te laten beschadigen door (klager) die overduidelijk de afgelopen maanden niets dan leugens heeft verkondigd c.q. door u laat verkondigen.’

Het hof acht het ontoelaatbaar dat een advocaat met een dergelijk dreigement probeert om een klager te bewegen om van een klacht af

te zien, nog daargelaten de gebezigde toonzetting en bewoordingen. Daaraan doet niet af dat, zoals mr. X stelt maar door hem geenszins aannemelijk is gemaakt, klager kon begrijpen dat mr. X slechts een loos dreigement gebruikte. Integendeel, naar het oordeel van het hof is het gedrag van mr. X temeer ongepast wanneer hij een dreigement zou hebben geuit waarvan hij op voorhand wist dat hij dat niet ten uitvoer zou brengen.

Ook deze grief faalt daarmee.

(Vervolgens wordt Grief IV verworpen, waarin mr. X zich keert tegen de motivering van de aan hem opgelegde maatregel.)

Beslissing

Het Hof van Discipline bekrachtigt de beslissing van de Raad van Discipline in het ressort 's-Gravenhage van 14 april 2003.

GEHEIMHOUDINGSPLICHT VAN DE ADVOCaat

Raad van Discipline Amsterdam, 15 september 2003

(mrs. Van Bennekom, Breederveld, Rigters, Verweel-Stokman en Wiarda)

Geheimhoudingsplicht van de advocaat

- *Advocatenwet artikel 46 (1.3 Geheimhoudingsplicht)*
- *Gedragsregel 6*

Feiten

Klaagster is verwikkeld in diverse procedures die verband houden met of het gevolg zijn van een langdurige echtscheidings- en boedelscheidingsprocedure. Mr. X heeft rond 1996 werkzaamheden verricht voor klagster in verband met haar echtscheiding. In oktober 2002 is een artikel in een tijdschrift verschenen met betrekking tot echtscheidingen. In dit artikel wordt onder meer een interview met klagster weergegeven. Tevens worden meerdere advocaten geciteerd die kennelijk klagster op enig moment hebben bijgestaan. In het artikel staat met betrekking tot mr. X het volgende: mr. X was de tweede advocaat van klagster: 'Ik had voor haar een alimentatie geregeld van zo'n 23 duizend gulden per maand. De heer (...) had een negatief inkomen dus hebben wij naar aanleiding van zijn vermogen onderhandeld. Dat werd geschat op zo'n 17 miljoen gulden. Mevrouw (...) wilde toen in hoger beroep maar omdat zij mij niet kon betalen, heb ik de zaak niet aangenomen'.

Overwegingen van de raad

Gelet op het bepaalde in artikel 46 van de Advocatenwet en meer in het bijzonder regel 6 van de Gedragsregels 1992 geldt dat de advocaat verplicht is tot geheimhouding over de persoon van zijn cliënt, de bijzonderheden van door hem voor een cliënt behandelde zaken, de aard en omvang van de belangen van de cliënt daaronder begrepen. Tenzij de cliënt daartegen geen bezwaar heeft staat het de advocaat in beginsel dan ook niet vrij zijn kennis over de cliënt, diens identiteit daaronder begrepen, naar buiten te brengen dan wel er op enigerlei wijze aan

mee te werken dat die kennis in de openbaarheid belandt. Gelet op de door de raad hiervoor omschreven feiten is komen vast te staan dat mr. X aan een tijdschrift heeft bevestigd dat hij voor klagster is opgetreden en dat in de zaak die hij voor klagster had behandeld sprake was van een negatief inkomen van haar wederpartij. Mr. X heeft deze feiten telefonisch aan de journalist van het tijdschrift bevestigd dan wel medegedeeld, zonder zich ervan te vergewissen of klagster daarmee instemde. Hoewel mr. X kennelijk vergeefs aan de journalist van het betreffende tijdschrift om inzage in het concept voor het te publiceren stuk heeft gevraagd, neemt dit niet weg dat mr. X de informatie die hij aan het tijdschrift heeft verstrekt niet had mogen geven zonder toestemming van klagster. Het feit dat klagster zelf informatie aan het tijdschrift had verstrekt maakt het oordeel van de raad niet anders. Dan nog geldt immers dat mr. X zich ervan had dienen te vergewissen of klagster ermee instemde dat mr. X (ook) de betrokken journalist (bepaalde) informatie zou verstrekken. De klacht wordt gegrond bevonden. De raad acht de met de klacht aan mr. X verweten handelwijze niet zodanig onbehoorlijk dat hem een maatregel behoort te worden opgelegd. Daarbij wordt overwogen dat de concrete financiële gegevens, die in het artikel worden genoemd, ten minste voor een deel zelf door klagster aan het tijdschrift zijn verschaft in een door haar aan de redacteur van dat tijdschrift gezonden brief.

Volgt

Gegrondbevinding van de klacht zonder het opleggen van een maatregel.

UITSTEL BEËDIGING

Hof van Discipline, nr. 3402, 3 oktober 2003

(mrs. Fransen, Beker, Thunnissen, Van Loo en Scholten)

Uitstel van beëdiging door toedoen van de Raad van Toezicht. Geen verzet als bedoeld in artikel 4 lid 1 Advocatenwet.

- *Advocatenwet artt. 3, 4, 5 en 9b*

Feiten

Mr. X verzoekt op 9 oktober 2000 om beëdiging in het arrondissement A.

De Raad van Toezicht laat bij brief van 15 maart 2001 aan klager en diens beoogde patroon weten dat de beëdiging zal plaatsvinden op 23 maart. Op of omstreeks 21 maart bericht de Raad van Toezicht echter telefonisch aan mr. X en schriftelijk aan de rechtbank dat die beëdiging niet doorgaat. Als reden hiervoor geeft de Raad van Toezicht, in het telefoongesprek dan wel korte tijd later, aan klager dat het kantoor waar deze werkzaam is op het punt staat uiteen te vallen en dat de beoogde patroon zal vertrekken.

Tussen klager en de Raad van Toezicht vinden vervolgens diverse gesprekken plaats om tot een oplossing te komen. Daarbij komt onder meer het vinden van een andere patroon aan de orde.

Klager zet met ingang van 1 juni zijn werkzaamheden voort in een ander arrondissement en hij wordt daar vervolgens beëdigd.

Beklag

Klager doet beklag als bedoeld in art. 5 lid 2 Advocatenwet bij het Hof van Discipline. Hij stelt dat de berichten die de Raad van Toezicht op of omstreeks 21 maart aan hem en de rechtbank heeft gedaan tevens te beschouwen zijn als een verzet tegen zijn inschrijving als bedoeld in art. 4 lid 1 van de Advocatenwet.

Klager voert aan dat hij belang heeft bij een uitspraak van het hof in verband met een mogelijke civielrechtelijke procedure tegen de Raad van Toezicht wegens door hem geleden financiële schade.

Standpunt Raad van Toezicht

Het handelen van de Raad van Toezicht is niet te beschouwen als verzet tegen de inschrijving maar als intrekking van de eerder gedane mededeling als bedoeld in art. 4 lid 3 van de Advocatenwet dat de Raad van Toezicht geen bezwaar had tegen de beëdiging.

Subsidiair: klager heeft geen belang meer bij het beklag nu hij zijn werkzaamheden met ingang van 1 juni 2001 heeft verplaatst naar het arrondissement B, daar is beëdigd en niet de wens heeft alsnog in het arrondissement A te worden beëdigd.

Ten slotte: het vragen van een verklaring voor recht op basis waarvan klager een civielrechtelijke bodemprocedure tot schadevergoeding tegen de Raad van Toezicht zou kunnen starten is geen belang op grond waarvan ex art. 5 Advocatenwet beklag kan worden gedaan.

Overweging van het hof

De door klager gewraakte gedragingen zijn niet aan te merken als een door de Raad van Toezicht gedaan verzet tegen zijn inschrijving. De Raad van Toezicht heeft integendeel gezocht naar een oplossing die ertoe zou leiden dat het patronaat van klager in goede banen zou worden geleid.

Uit art. 3 lid 1 van meergenoemde wet volgt dat degene die verzocht heeft als advocaat te worden ingeschreven niet eerder wordt ingeschreven dan nadat hij is beëdigd overeenkomstig lid 2 van dat artikel, terwijl er in genoemd lid 1 – naar moet worden aangenomen – voorts stilzwijgend van wordt uitgegaan dat de inschrijving aanstonds na de beëdiging plaatsvindt. Uit de leden 1 en 3 en art. 4 valt noch afzonderlijk noch in onderling verband bezien af te leiden dat de beëdiging niet zou mogen worden aangehouden indien daarvoor goede gronden zijn. In casu deed zich een omstandigheid voor die de Raad van Toezicht kon doen vrezen dat de naleving van het voorschrift van art. 9b lid 1 inzake het patronaat niet verzekerd was en die aldus reden voor de Raad van Toezicht mocht zijn de beëdiging voorshands op te schorten in afwachting van de totstandkoming van zodanige voorzieningen dat naleving wel voldoende verzekerd zou voorkomen.

Volgt

Ongegrondverklaring van het beklag.

DEKEN NIET ONDER TUCHTRECHT

Voorzitter Raad van Discipline Leeuwarden, 23 oktober 2003 (mr. Van Riessen)

Het optreden van een deken als zodanig staat niet onder tuchtrechtelijke controle, tenzij de deken bij het uitoefenen van zijn functie zijn taak zodanig heeft verwaarloosd of zich in die hoedanigheid zodanig heeft misdragen dat hij geacht moet worden zich te hebben schuldig gemaakt aan een handelen of nalaten dat een behoorlijk advocaat niet betaamt.

- *Advocatenwet 26 (artikel 2.1 Wat in het algemeen niet betaamt)*
- *Gedragsregel 1*

De klacht behelst dat de deken zijn onderzoek naar klachten die klager heeft ingediend tegen een advocaat, niet naar behoren heeft uitgevoerd. De voorzitter van de raad verklaart de klacht kennelijk ongegrond nu naar zijn oordeel klager onvoldoende heeft gesteld waaruit zou kunnen blijken dat de deken de in het kopje geciteerde norm heeft geschonden.

VERZET TEGEN BEËDIGING

Hof van Discipline 27 oktober 2003, nr. 3845

(mrs. Van Griensven, De Groot-van Dijken, Wigleven, Van Houtum, Paulussen)

Raad van Toezicht A, 27 april 2003

Beoordeling van verzet tegen beëdiging.

- *Advocatenwet artikel 4, lid 2 sub b*

Feiten, beslissing van de Raad van Toezicht

Klager verzoekt te worden beëdigd als advocaat. De Raad van Toezicht overweegt dat klager eerder advocaat is geweest en niet de verklaringen en documenten heeft overgelegd als bedoeld in artikel 2 lid 2 Advocatenwet, die betrekking hebben op mogelijk eerdere tuchtrechtelijke veroordelingen en de vraag of klager al dan niet in staat van faillissement heeft verkeerd of op hem een schuldsaneringsregeling van toepassing is geweest. De raad overweegt dat hem is gebleken dat klager in 1994 failliet is verklaard, welk faillissement begin 1995 is opgeheven wegens de toestand van de boedel en dat nog steeds geen sprake is van een finale schuldsanering, terwijl uit na enige aandrang door klager verstrekte informatie blijkt dat klager ook eerder tuchtrechtelijk veroordeeld is geweest. Ook is sprake van een strafrechtelijke veroordeling, eveneens in 1994, waarbij klager wegens het medeplegen van het doen van valse aangifte loonbelasting en omzetbelasting veroordeeld is tot een gevangenisstraf van een jaar, waarvan zes maanden voorwaardelijk.

Overwegingen en beslissing van het hof

Ter zitting van het hof heeft de Raad van Toezicht de op de wijze van afwikkeling van het faillissement van klager gebaseerde verzetgrond laten vallen aangezien die afwikkeling inmiddels naar tevredenheid is

geregeld. Ten aanzien van de weging van het tuchtrechtelijk en het strafrechtelijk verleden van klager heeft de Raad van Toezicht zich ter zitting gerefereerd aan het oordeel van het Hof.

Klager heeft tegen dat verzet in zijn beklagschrift en ter zitting van het hof – voorzover thans nog van belang – ingebracht, dat hij meent niet gehouden te zijn tot overlegging van de gevraagde documenten op grond van art. II van de wet van 2 februari 1989 (Stb. 15). Klager heeft ook geen tuchtrechtelijke uitspraken meer in zijn bezit. De strafrechtelijke veroordeling mag klager nu niet meer worden nagedragen, temeer niet nu de Burgemeester van A een positieve verklaring omtrent het gedrag aan klager heeft gegeven.

Het verzet van de Raad van Toezicht is gegrond op de vrees dat klager inbreuk zal maken op de voor advocaten geldende regelingen en verordeningen, welke vrees de Raad van Toezicht thans derhalve nog baseert op de moeizame wijze waarop klager, met duidelijke tegenzin, gegevens heeft verschaft over zijn tuchtrechtelijk verleden; uiteindelijk zijn deze gegevens door de raadsman van klager bij brief van 17 juli 2003 aan de Raad van Toezicht toegezonden.

Ook naar het oordeel van het hof heeft klager er niet verstandig aan gedaan zich naar de Raad van Toezicht toe zo formalistisch op te stellen in plaats van loyaal mee te werken aan een verzoek om informatie over zijn tuchtrechtelijk verleden. Ook al stond dit aspect in het begin kennelijk niet op de voorgrond aangezien de aandacht toen voornamelijk gericht was op de (wijze van) afwikkeling van het faillissement van klager, het verzoek van de Raad van Toezicht om in het kader van het verzoek van klager tot inschrijving en beëdiging ook inlichtingen te verschaffen over mogelijke vroegere tuchtrechtelijke veroordelingen is een volstrekt reëel verzoek en kan voor klager niet als een verrassing zijn gekomen. Klager heeft weliswaar naar de indruk van het hof niet de bedoeling gehad gegevens achter te houden, maar hij had moeten begrijpen dat het, gelet op de voor hem bezwarende feiten uit het verleden, voor hem van het grootste belang was het vertrouwen van de Raad van Toezicht te winnen en duidelijk te maken dat dat een afgesloten periode betrof en dat hij er nu geheel anders voor stond. Dat vertrouwen wordt niet gewonnen met een opstelling die van tegenzin en verongelijkheid blijk geeft, maar met het betrachten van zoveel mogelijk openheid. De Raad van Toezicht moet immers het vertrouwen kunnen hebben dat klager in de toekomst als lid van de balie loyaal en royaal zal meewerken met de organen van de Orde. Klager heeft het belang daarvan in de periode van onderzoek naar aanleiding van zijn verzoek om inschrijving kennelijk onvoldoende ingezien.

Het hof is echter van oordeel, mede gelet op het feit dat klager inmiddels wel documenten heeft overgelegd met betrekking tot zijn tuchtrechtelijk verleden, en mede gelet op de houding van klager ter zitting waarbij hij er wel blijk van gaf begrip te hebben voor de indruk die zijn houding bij de Raad van Toezicht heeft gewekt en voor de negatieve invloed die die houding heeft gehad op de mogelijkheden van een constructief overleg tussen hem en de Raad van Toezicht, dat er onvoldoende grond bestaat voor de aan het verzet ten grondslag gelegde vrees.

Wat betreft het tuchtrechtelijk en strafrechtelijk verleden van klager en het feit dat hij in staat van faillissement heeft verkeerd is het hof van oordeel dat dit weliswaar ernstige en bezwarende omstandigheden betreft, maar nu deze feiten zich allemaal in de periode 1989-1994, mitsdien al weer geruime tijd geleden, hebben voorgedaan en – behalve de eerste tuchtrechtelijke veroordelingen – het één ook een gevolg was van het ander, terwijl klager thans al weer enige jaren naar tevredenheid werkzaam is ten kantore van de advocaat mr. A, rechtvaardigt dat thans niet meer dat aan klager de door hem gewenste inschrijving en beëdiging wordt geweigerd.

Hot hof acht mitsdien het beklag van klager tegen het verzoek van de Raad van Toezicht gegrond.

Beslissing

Het hof verklaart het beklag tegen de beslissing van de Raad van Toezicht gegrond.

EERST ADVISEUR, LATER ADVOCaat

*Raad van Discipline Amsterdam, 27 oktober 2003
(mrs. Kist, Van den Berg, Hamer, Hamming en Karskens)*

Het is niet geoorloofd in eenzelfde zaak eerst als juridisch adviseur voor een cliënt op te treden en later als advocaat van de wederpartij tegen de (voormalige) cliënt.

- *Advocatenwet artikel 46 (2.4 Vermijden van belangenconflicten)*
- *Gedragsregels 6 en 7*

Feiten

Klager is in de jaren 1998 en 1999 betrokken geweest in een dwalingskwestie met betrekking tot de ruil van zijn woning. In die kwestie heeft mr. X klager bijgestaan. In die tijd was hij werkzaam als juridisch medewerker op het kantoor van mr. Y c.s. en correspondeerde hij op briefpapier van dat kantoor.

In 1999 is klager met een antiquair een consignatie-overeenkomst aangegaan terzake twee beelden. Klager heeft eind maart 1999 de consignatie-overeenkomst beëindigd en de toen niet-verkochte beelden onder zich gehouden. Bij taxatie bleek dat de beelden niet afkomstig waren van degene door wie ze waren gesigneerd. Klager heeft zich bij brief van 7 maart 1999 in deze kwestie tot mr. X gewend. Mr. X heeft bij brief van 7 april 1999 op briefpapier van het kantoor waar hij toen als juridisch medewerker werkzaam was, in die kwestie inhoudelijk een standpunt ingenomen. Klager is in 1999 een procedure begonnen tegen de antiquair. Daarbij werd klager bijgestaan door mr. Z. In augustus 2000 is mr. X als advocaat beëdigd. In het hoger beroep inzake de beelden is mr. X als advocaat opgetreden voor de antiquair. In die procedure heeft hij de brief van 7 maart 1999 van klager aan hem in het geding gebracht.

Klacht

De klacht houdt in dat mr. X in strijd met artikel 46 Advocatenwet zijn geheimhoudingsverplichting jegens klager heeft geschonden en

zich niet had mogen belasten met de behartiging van de belangen van de tegenpartij van klager, terwijl mr. X voorheen in diezelfde zaak de belangen van klager behartigde en klager tevens had bijgestaan in een zaak betreffende een beroep op dwaling bij de ruil van een huis.

Overwegingen van de raad

Mr. X heeft zich op het standpunt gesteld dat hij in de zaak van de beelden nimmer als advocaat van klager is opgetreden en evenmin in de hoedanigheid van juridisch adviseur. Evenmin zou klager zijn brief van 7 maart 1999 aan hem geschreven hebben in zijn hoedanigheid van juridisch adviseur aangezien klager wist dat hij de raadsman van de antiquair was. Uit hetgeen mr. X ter zitting heeft verklaard blijkt dat hij tot 2000 als juridisch adviseur onder de vleugels van het kantoor van mr. Y c.s. heeft geopeerd en in die hoedanigheid onder meer op briefpapier van het kantoor met klager heeft gecorrespondeerd. Voorts staat vast dat hij klager in die periode heeft bijgestaan als juridisch adviseur in een andere kwestie. Ook heeft hij naar aanleiding van de brief van 7 maart 1999 van klager op briefpapier van genoemd kantoor aan klager uiteengezet wat zijn positie en die van de antiquair aangaande de beelden was. Hoewel mr. X dit ontkent, valt deze brief naar het oordeel van de raad moeilijk anders aan te merken dan als een schriftelijke advisering. De informele toon van de brief doet daaraan niet af.

Onder de hiervoor geschetste omstandigheden stond het mr. X, inmiddels advocaat, niet vrij de brief van 7 maart 1999 waarin klager zich tot mr. X had gewend in de procedure tussen klager en de antiquair ten behoeve van de antiquair over te leggen. Evenmin stond het mr. X vrij in die procedure tegen klager op te treden.

Klager heeft de raad verzocht in zijn beslissing tot uitdrukking te brengen of mr. X jegens hem de zorgvuldigheid heeft betracht die bij een behoorlijke rechtshulpverlening betaamt. De raad is van oordeel dat dit verzoek dient te worden afgewezen gezien de relatie tussen klager en mr. X die zich niet laat kwalificeren als één waarin rechtshulpverlening heeft plaatsgevonden.

Volgt

Verklaart de klacht gegrond en legt aan mr. X op de maatregel van berisping.

AFGAAN OP CLIËNTE

Hof van Discipline 27 oktober 2003, nr. 3796

(mrs. Zwitser-Schouten, Heidinga, Hooykaas, Homveld en De Ruuk)

Raad van Discipline Arnhem, 3 maart 2003

(mrs. Van Ginkel, Bemelmans, Van Halder, Klemann en Van de Loo)

In casu had de advocaat seksueel misbruik van zijn cliënte in een verwijderd verleden niet als vaststaand feit mogen presenteren nu hij zich uitsluitend had gebaseerd op mededelingen van die cliënte. Hij dreigde in casu ten onrechte met een procedure.

– *Advocatenwet artikel 46*

(3.3.2 Dreigementen; 3.3.3 Berichten aan derden)

– *Gedragsregels 30 en 31*

Feiten

In de zomer van 2002 wendt mevrouw A zich tot mr. X. Zij vertelt hem dat zij een jaar of dertig geleden ernstig seksueel misbruikt is door de vader van klager. Zij heeft vernomen dat klager en zijn (medeklagende) echtgenote hun zoon na de zomervakantie op de basisschool Y te Z willen plaatsen. Ook heeft zij gehoord dat de (schoon)vader van klagers dit kind regelmatig naar en van school zal brengen c.q. halen. Omdat mevrouw A de school zelf frequenteert en zij de confrontatie met de (schoon)vader van klagers volgens haar niet aan zou kunnen, vraagt zij mr. X te bewerkstelligen dat de plaatsing van de zoon van klagers op deze basisschool niet doorgaat. Na dit gesprek schrijft mr. X aan klager een brief met daarin onder meer de volgende passages:

‘Cliënte heeft uit betrouwbare bron vernomen dat het in de bedoeling ligt dat uw vader (...) uw kind zal opvangen, halen en brengen. Cliënte heeft daartegen groot bezwaar zoals ik hierna zal toelichten.

Cliënte is in het verleden door uw vader ernstig seksueel misbruikt. De gevolgen van dit misbruik zijn zodanig ernstig, dat cliënte daarvan tot op de dag van vandaag de psychische gevolgen ondervindt. Cliënte is daarvoor jarenlang behandeld geweest waardoor haar toestand juist enigszins was verbeterd. Een herhaald contact met uw vader zal voor cliënte een grote kans op terugval in haar oude psychische gesteldheid betekenen. Ik wil u dan ook verzoeken om die reden uw kind op een andere school dan Y te plaatsen.

Indien de plaatsing op Y zou doorgaan, zal daardoor zekere commotie ontstaan. Cliënte kan een confrontatie met uw vader beslist niet aan en heeft geen andere keuze dan daarop heftig te reageren. Bedoelde commotie lijkt mij niet in het belang van uw kind. Naast dit effect moet ik u erop wijzen, dat ik ingeval de plaatsing toch doorgaat, met cliënte de mogelijkheden onderzoek tegen deze plaatsing in rechte op te komen door het voeren van een procedure.’

Klacht

Mr. X heeft in zijn brief feiten en omstandigheden vermeld waarvan hij wist, althans behoorde te weten, dat deze onjuist waren. Mr. X had de brief naar de mening van klagers niet mogen schrijven, omdat er geen juridisch conflict bestond tussen zijn cliënte en klagers. Ten onrechte worden klagers betrokken bij problematiek tussen de cliënte van mr. X en de (schoon)vader van klagers. Zij en ook hun kinderen ondervinden hiervan schade.

Verweer

Mr. X voert aan dat hij geen feiten heeft gesteld waarvan hij wist of behoorde te weten dat die niet juist waren. Hij heeft zich tot klagers gewend omdat zij de bevoegdheid hebben om te beslissen op welke school zij hun kind zullen plaatsen. De belangen van zijn cliënte rechtvaardigden dat hij zich tot klagers heeft gewend op de manier zoals hij heeft gedaan. Met de belangen van klagers is rekening gehouden door de gematigde toon van de brief.

Overwegingen van de raad

Aan mr. X kwam een grote mate van vrijheid toe om de belangen van zijn cliënten te behartigen op de wijze die hem passend voorkwam. Deze vrijheid is echter aan zekere grenzen gebonden en naar het oordeel van de raad is mr. X die te buiten gegaan. Mr. X heeft in zijn brief geschreven dat zijn cliënte in het verleden door de vader van klager ernstig seksueel is misbruikt. Hij heeft daarbij niet vermeld dat het een weergave was van hetgeen hem door zijn cliënte was meegedeeld. Mr. X mocht bij het naar buiten brengen van de lezing van zijn cliënte aangaande feiten, die een ernstige beschuldiging van de (schoon)vader van klagers behelzen, deze niet als vaststaand presenteren, indien hij niet heeft vastgesteld dat deze juist zijn. De stelling van mr. X dat de belangen van zijn cliënte de inhoud van de brief rechtvaardigen deelt de raad niet. De klacht is in zoverre gegrond.

Mr. X heeft in zijn brief voorts geschreven dat hij, ingeval de plaatsing van de zoon van klagers op de school toch zou doorgaan, met zijn cliënte de mogelijkheden zou onderzoeken tegen deze plaatsing in rechte op te komen. In de onderhavige situatie had mr. X niet mogen dreigen met een gerechtelijke procedure tegen klagers, omdat het vermeende seksuele misbruik dat zich ongeveer dertig jaar geleden zou hebben voorgedaan niet is komen vast te staan – de zaak is destijds geseponeerd – en klagers daar op geen enkele wijze bij waren betrokken. Een gerechtelijke procedure tegen klagers zou gezien de hiervoor genoemde omstandigheden buitengewoon weinig kans van slagen hebben gehad. De raad acht te dezen van belang dat mr. X desgevraagd ter zitting heeft verklaard dat hem eventueel een kort geding tegen de (schoon)vader van klagers voor ogen stond waarbij een straatverbod zou worden gevorderd, derhalve geen procedure tegen klagers.

De klacht is ook in zoverre gegrond.

De raad neemt enerzijds in aanmerking dat mr. X er ter zitting geen blijk van heeft gegeven de onjuistheid van zijn handelen in te zien, anderzijds dat mr. X niet eerder tuchtrechtelijk is veroordeeld en komt tot een grondverklaring met enkele waarschuwing.

Overwegingen van het hof

In zijn gewraakte brief heeft mr. X drie mededelingen van feitelijke aard gedaan: de eerste is dat de (schoon)vader van klagers de zoon van klagers naar en van school zal brengen en ophalen, de tweede is dat die (schoon)vader de cliënte van mr. X in het verleden seksueel heeft misbruikt en de derde is dat de gevolgen van dit misbruik zeer ernstig zijn en dat zijn cliënte daarvan nog steeds de psychische gevolgen ondervindt.

De raad heeft in zijn oordeel slechts de tweede mededeling (het gestelde misbruik) betrokken, zulks ten onrechte nu klagers weliswaar een groot vraagteken hebben gezet bij die stelling maar – zeer begrijpelijk – hebben erkend dat zij niet weten wat er dertig jaar geleden wel of niet is gebeurd. Terzake heeft mr. X zich in zijn brief zonder enige reserve en zonder enig nader onderzoek zijnerzijds aangesloten bij de door zijn cliënte geuite ernstige beschuldigingen (...) en

deze als vaststaand gepresenteerd. Door deze brief aldus te redigeren heeft mr. X bij klagers de mening doen postvatten dat deze beschuldigingen juist waren. Mr. X heeft daarbij bij klagers een onjuiste indruk gewekt over zijn positie als advocaat en zich niet gedragen zoals een behoorlijk advocaat betaamt. Daar komt nog bij dat mr. X zich middels de bewuste brief richtte tot buiten de beschuldiging staande derden en niet valt in te zien dat het belang van de cliënte van mr. X op enigerlei wijze zou zijn geschaad indien mr. X zich te dezen minder stellig zou hebben uitgedrukt.

Over de derde feitelijke mededeling in de brief, namelijk die met betrekking tot de psychische gesteldheid van de cliënte van mr. X, hebben klagers zich niet beklaagd.

Wel hebben klagers aangevoerd dat de eerste mededeling (het halen en brengen van het kind naar en van school door hun (schoon)vader), apert onjuist is en dat mr. X dit wist of zonder veel onderzoek kon weten. Terzake deze mededeling geldt dat het een feitelijkheid betreft waarvan genoegzaam blijkt dat het om een bewering van de cliënte van mr. X gaat en niet om door mr. X zelf vastgestelde feiten.

Ook al heeft mr. X niet met zoveel woorden geschreven dat hij klagers in rechte zal betrekken, zal eenieder die zo'n brief krijgt de mededeling in de laatste alinea als bedreigend en intimiderend ervaren. Mr. X had zich niet op deze wijze mogen uitlaten jegens klager en via klager jegens diens gezinsleden, die niets te maken hebben of hadden met een gebeurtenis waarin een familielid mogelijk dertig jaar eerder betrokken zou zijn geweest. Het hof voegt daaraan toe dat mr. X, afgezien van het dreigen met een procedure, een brief als de onderhavige beter in het geheel niet had kunnen schrijven.

Hoewel op de houding van mr. X ter zitting van het hof, blijkbaar anders dan die ter zitting van de raad, niets aan te merken is geweest, met name door zijn erkenning dat hij zijn brief beter niet had kunnen schrijven, acht het hof de opgelegde maatregel van enkele waarschuwing gepast.

Volgt

Bekrachtiging.

BETER PARTIJ INFORMEREN

*Raad van Discipline 's-Gravenhage, 3 november 2003
(mrs. Holtrop, Claassen, Maat, Van Nispen tot Sevenaer en Nijhuis)*

Ingeval een advocaat bedacht moet zijn op de mogelijkheid dat het oproepingsexploit de wederpartij persoonlijk niet zou bereiken of had bereikt, is het ongeoorloofd na te laten een kopie van een oproepingsexploit aan de wederpartij te sturen, de wederpartij evenmin te informeren over het vonnis dat door de rechtbank was gewezen en de betekening van het vonnis achterwege te laten totdat de appèltermijn verstreken was.

- *Advocatenwet artikel 46 (2.1 Wat in het algemeen niet betaamt; 3.4 Jegens tegenpartij in acht te nemen zorg; 5.4 Welwillendheid in het algemeen)*
- *Gedragsregels 1, 18 en 19*

Feiten

Klager treedt op als advocaat van de wederpartij, hierna: partij A, van de cliënt van mr. X, hierna: partij B, in een modelrechtelijk geschil. In dit geschil is partij A door partij B gedagvaard voor de Rechtbank Roermond. Partij A heeft de rechtbank, voor alle weren, bij incidentele vordering verzocht de zaak te verwijzen naar de Rechtbank 's-Gravenhage ten behoeve van voeging met een andere procedure. Bij vonnis van 21 december 2000 heeft de Rechtbank Roermond de incidentele vordering toegewezen en de zaak, in de stand van het geding, verwezen naar de Rechtbank 's-Gravenhage. Bij exploit van 20 juli 2001, uitgebracht in opdracht van mr. X, is partij A opgeroepen tegen de zitting van de Rechtbank 's-Gravenhage van 31 juli 2001 teneinde voort te procederen. In het exploit is op het punt van het laten van afschrift ervan door de deurwaarder het volgende vermeld:

'door toezending aan voormeld adres in gesloten enveloppe met daarop de vermeldingen als wettelijk voorgeschreven, omdat ik aldaar niemand aantrof aan wie rechtsgeldig afschrift kon worden gelaten, en er geen brievenbus of andere geschikte plaats voor het achterlaten van stukken was (brievenbus zit achter het gesloten rolluik).'

Klager heeft van zijn cliënt (partij A) geen instructie ontvangen zich op of na 31 juli 2001 ter rolle van de Rechtbank 's-Gravenhage te stellen. De rechtbank heeft vervolgens, zonder dat zijdens partij A verweer ten principale is gevoerd, op 13 februari 2002 vonnis gewezen. Mr. X heeft het vonnis niet doen betekenen. In een andere procedure, waarin klager betrokken is als advocaat van de producent van partij A, is in de zomer van 2002 voor het eerst een beroep gedaan op voormeld vonnis. Klager heeft namens partij A bij dagvaardingsexploit van 13 september 2002 een herroepingsprocedure aangespannen. Daarin heeft de rechtbank bij vonnis van 26 maart 2003 de zaak heropend.

Klacht

De klacht omvat dat mr. X zich niet heeft gedragen zoals een behoorlijk advocaat betaamt door overtreding van de Gedragsregels 1, 18 en/of 19. De klacht spitst zich toe op de verwijten dat mr. X de procedure in 's-Gravenhage en het uiteindelijke vonnis geheim heeft gehouden totdat de appèltermijn was verstreken, dat mr. X heeft nagelaten het oproepingsexploit, dat een aanzegging is met rechtsgevolg, in afschrift aan klager te zenden en dat mr. X op geen enkele wijze overleg heeft gevoerd over zijn voornemen tot het nemen van deze rechtsmaatregelen.

Verweer

Mr. X had de overtuiging dat het oproepingsexploit op de juiste wijze was betekend en de wederpartij bereikt heeft. Mr. X handelde in de veronderstelling dat de wederpartij er bewust voor gekozen had om zich niet te stellen. Achteraf realiseert mr. X zich dat hij ten onrechte geen rekening heeft gehouden met de mogelijkheid dat het oproepingsexploit de wederpartij niet bereikt had en dat hij dit had dienen te verifiëren bij haar raadsman, bijvoorbeeld door deze of de procureur een kopie van het exploit te zenden. Mr. X ziet in dat hij onjuist heeft gehandeld en heeft lering getrokken uit deze zaak. Mr. X heeft zich teruggetrokken als raadsman van partij B en heeft de behandeling overgedragen aan een kantoorgenoot.

Overwegingen van de raad

De raad is van oordeel dat mr. X bedacht had moeten zijn op de mogelijkheid dat het oproepingsexploit de wederpartij (partij A) persoonlijk niet zou bereiken of had bereikt. De bijzondere vermelding van de deurwaarder in het exploit, hiervoor geciteerd, maakt duidelijk dat het zeer twijfelachtig was of verzending per post ertoe zou leiden dat partij A van het exploit kennis zou nemen. Er was immers geen brievenbus bereikbaar waarin een poststuk bezorgd kon worden en partij A was niet ingeschreven op het betreffende adres. De deurwaarder heeft mr. X op dit risico gewezen. Mr. X heeft vervolgens bemerkt dat de wederpartij zich bij de Rechtbank 's-Gravenhage niet stelde op de roldatum waartegen was opgeroepen. Ook later gebeurde dat niet, zodat de rechtbank vonnis heeft gewezen, zonder dat door partij A verweer is gevoerd. Door onder deze omstandigheden na te laten een kopie van het oproepingsexploit aan klager te sturen, klager evenmin te informeren over het vonnis dat door de rechtbank was gewezen en de betekening van het vonnis achterwege te laten totdat de appèltermijn verstreken was, heeft mr. X zich gedragen zoals een behoorlijk advocaat niet betaamt. De eerste van de gemelde nalatigheden telt daarbij naar het oordeel van de raad het zwaarst omdat verweerder rekening had dienen te houden met de omstandigheid dat het exploit de wederpartij niet had bereikt. Bij het opleggen van de hierna vermelde maatregel neemt de raad in aanmerking enerzijds dat sprake is van een vrij ernstige overtreding van de voor advocaten geldende gedragsregels en anderzijds dat mr. X blijk heeft gegeven zich het onjuiste van zijn gedrag naderhand te hebben gerealiseerd door de behandeling van de zaak voor zijn cliënt te staken. Ook ter zitting heeft mr. X er blijk van gegeven zich het onjuiste van zijn gedrag te realiseren en lering te hebben getrokken uit deze zaak.

Volgt

Gegrondbevinding van de klacht onder het opleggen van een waarschuwing. ●